Téma 5: Čo jeme a pijeme ?

Slovná zásoba

zelenina	brokolica	ovocie	marhuľa
šalát	mrkva	jablko	banán
špenát	petržlen	hruška	jahody
karfiol	hrach	slivka	maliny
uhorka	cesnak	pomaranč	mandarínka
paradajka	cibuľa	kivi	čerešne
zemiaky	hranolky	cestoviny	pečivo
cereálie	omáčka	cukríky	sušienky
mlieko	čaj	kakao	sirup
sladené nápoje	kaša	šunka	saláma
mäso	ryža	mliečne výrobky	sladkosti
pohár	tanier	lyžica	vidlička
nôž	príbor	obrus	kuchyňa
miska	šálka	polievka	hlavné jedlo
hrniec	sendvič	tuniak	vajíčka
jedáleň	obchod	tržnica	reštaurácia
jedálny lístok	čašník	kuchár/ka	cukráreň
nákup	med		

krájať	miešať	strúhať	čistiť
umyť	sekať	upiecť	variť
vybrať (si)			

sladké	slané	kyslé	studené
teplé	horúce	horké	štipľavé
obľúbené	čerstvý	sýty	hladný
smädný	zdravý/nezdravý	slušne	

Vetné väzby

Čo máš rád/rada?	Mám rád/rada...	On má rád, ona má rada...
Čo ti chutí?	Chutí mi.../ nechutí mi to...	Ktoré je tvoje obľúbené jedlo?
Jem chlieb s džemom	Polievku jeme lyžicou.	Predložka s/so - 7. p. podstatných mien.
Čo máš najradšej?	Ja mám najradšej...	Pijem čaj s medom

Funkčné frázy

Prosím si...	Dobrú chuť!	Ďakujem, neprosím si.
Nech sa páči!	Koľko to stojí?	Prosím si účet.
Stačilo mi.	Rád si dám./Rada si dám.	Čo si prosíš/Chcel by si?

Inštrukčný jazyk

Otoč sa okolo svojej osi.	Vyskoč.	Pridaj sa k nám.	Nájdi.
Vyber.	Urob.	Podaj.	Zoraď.
Prines.	Podaj.	Polož.	Pomenuj.

Vyfarbi. Skús to. Hovorte po jednom. Porozprávaj. Rozhodni.

Lekcia 1 Jedlá na našom stole 1

Slovná zásoba:	jablko, hruška, slivka, citrón, pomaranč, kivi, banán, mandarínka, marhuľa, hrozno, ovocie, čerešne, jahody, maliny, čučoriedka, sladké, kyslé, čerstvé, zdravé
Vetné väzby:	Čo je to? Mám rád/rada... Chutí mi to... nechutí mi to...
Funkčné frázy:	Nech sa páči! Prosím si...
Inštrukčný jazyk:	vyber (si), urob; Hovorte po jednom, Otoč sa okolo svojej osi
Pomôcky:	laminované karty s ovocím a zeleninou (TÉMA 5 Foto Čo jeme a pijeme), Cesta do Hláskova 2

1. Privítanie

Deti v skupine učiteľ privíta dialógom vhodným k aktuálnej situácii. Uvedie básničkou novú tému.

Mám rád mlieko, mám rád čaj,
veselo si zatlieskaj. (zamávaj/zavolaj/zaspievaj/zadupaj)
Jeden, dva, tri štyri, päť.
Napi sa ho, Janko, hneď.

Učiteľ overí porozumenie obsahu básničky otázkou *Čo máš rád na raňajky? Čo rád/rada raňajkuješ?* Týmto plynule prejde do nasledujúcej aktivity.

2. Dialogická hra Ovocie

Učiteľ vloží pod šatku na stole alebo do nádoby rôzne druhy ovocia, aby deti nevideli, čo je ukryté. Učiteľ zadá otázku: *Čo je pod šatkou/v nádobe?* Deti hádajú. Následne ich vyzve, aby si postupne vybrali jeden objekt. Učiteľ vyzve dieťa, aby sa pýtalo na vybraný objekt otázkami, ktoré už má osvojené *Čo je to? Aké je to? Akej farby je to?* Na otázky odpovedá najskôr učiteľ, neskôr iné dieťa.
D: *Čo je to?/ Aké je to?/ Akej farby je to?*
U: *To je banán./ Je sladký/dobrý/malý/mäkký./Je zelený/žltý.*
Keď sú všetky druhy ovocia vybraté a uložené na stole tak, aby boli dobre viditeľné, učiteľ pomenúva objekty a vyzve deti, aby na ne ukázali, povedali ich názov. Inštrukcie učiteľ obmieňa, napr. *Zober do ruky/vlož do košíka/podaj Janke.* Pre opakovanie nových slov učiteľ dialóg rozšíri otázkami *Čo má v ruke Janka? Čo je v košíku? Čo máš ty v ruke? Čo je na okne? Čo je žlté.*

Pozn. pre učiteľa: Ak je možné, učiteľ pracuje s reálnymi druhmi ovocia, ak nie, pracuje s kartami H2.

3. Pohybová aktivita bez slovnej odpovede Ako chutí ovocie?

Učiteľ vyberie tie druhy ovocia, pre ktoré sú charakteristické rôzne chute v protiklade: kyslé – sladké.
Deti priraďujú tieto vlastnosti dohodnutým znakom/pohybom, napr. ak je ovocie sladké – tlesknú alebo povedia *mňam*. Ak je ovocie kyslé – dupnú alebo povedia *brrrr* (pohybom znázornia, akoby ich striaslo). Hru možno realizovať súťažne. Kto sa pomýli, prijíma „trest“ v podobe inštrukcie od učiteľa, napr. *otoč sa okolo svojej osi na mieste*. Učiteľ môže použiť rôzne tempo – zrýchľuje, spomaľuje.
Zaujímavá rytmizácia môže vzniknúť charakterom pravidelne zadávaných inštrukcií.
U: *Banán*. D: Tlesknú/povedia *mňam*.

U: *Citrón*. D: Dupnú/povedia *brrrr*.
U: *Banán*. D: Tlesknú/povedia *mňam*.
Učiteľ môže meniť aj inštrukcie napr. *vyskoč/urob krok vľavo/dotkni sa nosa*, ak sa dieťa pomýli.

4. Hra so slovnou odpoveďou Mám rád/rada a chutí mi

Učiteľ v priestore triedy rozmiestni obrázky jednotlivých druhov ovocia. Úlohou detí je premiestniť sa vždy k obrázku toho ovocia, ktoré majú rady. Hra začína otázkou. *Máš rád/rada banán? Chutí ti jablko? Banán/citrón/jablko/hruška*. Deti odpovedajú celou vetou. *Mám rád/rada banán. Chutí mi hruška*.
Následne učiteľ využije citoslovcia *mňam* a *brrrr* pri uvedení frázy *Chutí mi jablko, mňam. Nechutí mi citrón, brrrr*. Učiteľ postupne menuje všetky druhy ovocia a deti sa po jednom vyjadrujú novou frázou. Dialóg postupne učiteľ rozšíri s pomocou prídavných mien. *Jablko mi chutí, lebo je sladké. Citrón mi nechutí, lebo je kyslý*.

Pozn. pre učiteľa: Rozsah prídavných mien možno rozšíriť, napr. dobré, zlé, chutné, nechutné, horké, kyslé, voňavé, čerstvé, zhnité, staré.

5. Hra Aké je to ovocie?

Učiteľ v následnej aktivite upevní gramatický rod novej slovnej zásoby. Zadá deťom inštrukciu *Pýtajte sa tak, aby sa otázka začínala slovom **aký** alebo **aká** alebo **aké**. Aký je banán? Aká je mandarínka? Aké je hrozno/kiwi? Hovorte po jednom.*
Každé dieťa si vyberie jeden druh ovocia a tvorí otázky. Zároveň na zemi sú rozložené tri farebné kruhy, ktoré symbolizujú gramatické rody. Modrý kruh – aký, červený kruh – aká a oranžový – aké. Po zodpovedaní otázky ostatnými deťmi vložia ovocie do správneho kruhu. V závere vymenujú všetky druhy ovocia, ktoré patria k správnemu gramatickému rodu.

6. Hra Hľadaj a hádaj

Ovocie, ktoré sme poukladali v predchádzajúcej aktivite na stôl alebo podložku, budú deti hľadať a vyberať ovocie na základe kritéria zadaného v učiteľovom pokyne *Vyber ovocie, ktoré je guľaté. Vyber ovocie, ktoré rastie na strome. Vyber ovocie, ktoré je zelené/žlté/červené. Vyber ovocie, ktoré má kôstku*.
Variant 1: Úlohu učiteľa preberie dieťa.
Variant 2: Učiteľ zadá pokyn, aby si každé dieťa vybralo 2 kusy ovocia, ale tak, že majú niečo spoločné. U: *Čo majú spoločné?* D: *Pomaranč a jablko sú guľaté. Hovorte po jednom*.
Variant 3: Deti komunikujú vo dvojiciach. Jedno dieťa si vyberie 1 obrázok ovocia tak, aby ho druhé dieťa nevidelo. To kladie otázky tak, aby uhádlo, aké ovocie si vybral kamarát. Použiť môžu rôzne formy otázok a fráz, ktoré už poznajú. Dieťa, ktoré má kartičku s obrázkom, môže odpovedať len jednoslovne áno/nie, respektíve môže odpoveď potvrdiť celou vetou.
D1: *Je to guľaté?/Je to zelené?/Rastie to na strome?/Máš to rád/rada? Má to kôstku? Má to šupku?*
D2: *Áno./Áno, je to guľaté. Nie./Nie je to zelené. Atď.*

7. Hra Ovocný špíz

Učiteľ deťom na obrázku (obrázok z sady T5) ukáže špíz. Vyzve deti, aby pomenovali, ktoré ovocie vidia na paličke. Na zemi sú rozložené obrázky ovocia. Učiteľ požiada deti, aby vytvorili z obrázkov špíz s rovnakým ovocím. Úlohu detí je ovocie nájsť, pomenovať a usporiadať v rovnakom poradí. V hre pokračujú ďalej skladaním rôznych druhov špízov, tak, že každé dieťa bude jedným druhom ovocia podľa kartičky, ktorú si vyberú. Inštrukcie zadáva najskôr učiteľ, neskôr dieťa.
U/D: *Prosím si špíz. Chcem maliny, čučoriedky, jahody a ananás*.

Pozn. pre učiteľa: S ohľadom na jazykovo-komunikačnej úrovne detí môže učiteľ formovať gramaticky rôzne zadania. Prosím si špíz s malinami, čučoriedkami, marhuľami, jahodami a ananásom. (7.pád). Chyby detí vo vyjadrení učiteľ neopravuje, ale poskytne gramaticky správnu potvrdzovaciu odpoveď alebo otázku. Napr. Výborne. Máš špíz s malinami, čučoriedkami, jahodami a ananásom. Chceš špíz s malinami, čučoriedkami, jahodami a ananásom.

8. Záver

Deti sa v závere lúčia básničkou

Dovidenia, kamaráti,
dnešný deň sa už nevráti,
zajtra príde opäť nový,
jablkový, uhorkový.